

Zápis ze zasedání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči konaného dne 6. 12. 2023

Místo a čas konání: Strakova akademie, online (platforma Teams), 13:00 – 15:30

Přítomné členky/členové výboru

Jméno	Organizace
1. Čubánová Kamila	Byznys pro společnost
2. Hašková Hana (online)	Sociologický ústav AV ČR
3. Kalíšková Klára (online)	CERGE-EI
4. Kodyšová Eliška	APERIO – Společnost pro zdravé rodičovství
5. Kolínská Rut <i>místopředsedkyně</i>	Zakladatelka hnutí mateřských center
6. Kubátová Barbara	KVOP
7. Kunášková Jiřina (online)	MPSV
8. Marksová Michaela	Women for Women
9. Nestěrová Jaroslava (online)	ČMKOS
10. Opletalová Magda	Fokus Praha
11. Paloncyová Jana (online)	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
12. Talpa Lukáš <i>místopředseda</i>	Liga otevřených mužů
13. Vohlídalová Marta	Sociologický ústav AV ČR
14. Wichterlová Lada <i>předsedkyně</i>	Gender Studies
15. Zajíčková Drahomíra (online)	Mendelova univerzita v Brně

Omluvené členky/členové výboru

1. Ezzeddine Petra	FHS UK, SIMI
2. Formánková Dita	Czechitas
3. Holomčík Radek	Ministerstvo zemědělství
4. Madejová Marie	Koordinační a informační středisko pro osoby se zdravotním postižením a seniory
5. Rosenbergerová Olga	Asociace TRIGON
6. Simerská Lenka	MPSV
7. Schneider Jan	Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR
8. Tomšej Jakub	Právnická fakulta UK
9. Trlifajová Lucie	Centrum pro společenské otázky – SPOT, Sociologický ústav AV ČR
10. Zelená Taťána	MPSV

Z celkového počtu 25 členek a členů Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči (dále jako „Výbor“) bylo přítomno 15 osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášeníschopný po celou dobu konání.

Hosté/Hostky

1. Lacinová Eva	Master card/STRIVE Czechie
2. Sotolářová Iva	Ministerstvo práce a sociálních věcí

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretariát“):
Fajmonová Veronika, Šafařík Radan (část jednání, online), Zvolská Tereza

1) Úvod a schválení programu

L. Wichterlová informovala o plánovaném programu, který byl následně jednomyslně schválen členstvem.

Návrh programu – Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči 6. 12. 2023, 13:00 – 15:30	
1. Úvod a schválení programu	L. Wichterlová, členky a členové Výboru
2. Informace o plnění úkolů	Sekretariát
3. Iniciativy MPSV v oblasti rodinné politiky - Podpora dětských skupin - Koncepce předškolní péče – informace k činnosti pracovní skupiny - Strategie rodinné politiky a její naplňování - Využívání slevy na pojistném – průběžná data	MPSV (J. Kunášková, I. Sotolářová)
4. Inovativní projekt podpory žen a podnikání (Strive Czechia)	E. Lacinová, Mastercard
5. Aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030	Sekretariát
6. Různé	Členky a členové Výboru

2) Informace o plnění úkolů

T. Zvolská informovala o plnění úkolů. Podněty z minulého jednání k *transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU* a ke sběru statistických dat o výši úhrady předškolního a zájmového vzdělávání byly projednány a schváleny Radou vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“). Pokračuje komunikace s MPSV ohledně rozdílů v odměňování sociálních pracovníků a pracovníc. Zástupce či zástupkyně příslušného odboru bude přizvána na některé z příštích jednání.

3) Legislativní iniciativy MPSV v oblasti rodinné politiky

- Podpora dětských skupin.

I. Sotolářová informovala o vývoji ve financování dětských skupin z Operačního programu Zaměstnanost plus (dále jako „OP Z+“) a Národního plánu obnovy. OP Z+ v letošním roce zahájil podporu budování dětských skupin, po navýšení bylo na výzvu č. 049 (*Vybudování*

dětských skupin¹) alokováno 340 mil. korun.¹ V letošním roce bylo podpořeno 11 projektů, plán je podpořit přibližně 100 dětských skupin s kapacitou 5 000 míst. O výzvu je velký zájem. Jsou podporovány také dětské skupiny organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Jedná se o dočasné financování, neboť aktuálně není v zákoně o dětské skupině nastaveno jejich financování.

Další výzva na podporu vybudování dětských skupin bude pravděpodobně vyhlášena v únoru či březnu, s alokací 300 mil. Kč.

Národní plán obnovy je oproti OP Z+ více soustředěn na investice do infrastruktury – budování nových staveb, nebo rekonstrukce starších budov. Cíl je podpořit vybudování či rekonstrukci 390 dětských skupin s kapacitou 7 500 míst. Dále jsou otevřeny dvě výzvy, pro občanský sektor (045) a veřejný sektor (046).²

Výzva č. 004 je zaměřena specificky na *podporu adaptace stávajících dětských skupin na novelu zákona 247/2014 Sb. a jejich rozvoj*. Tato výzva je navázána na vyhlášku č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb která stanovuje požární normy a únikové cesty. Dle požadavků bude třeba přebudovat některé stávající dětské skupiny, k čemuž je určena tato výzva. Počítá se s podporou přibližně 370 dětských skupin.³ Vzhledem k plánované účinnosti vyhlášky od roku 2025 bylo podávání žádostí urychleno, aktuálně však byla účinnost odložena na rok 2026 a v souladu s tím došlo k prodloužení uzávěrky přihlášek do září 2024.

R. Kolínská se s odkazem na dosavadní praxi ve financování dětských skupin dotázala na jejich udržitelnost.

I. Sotolářová informovala, že u výzev se počítá s různou mírou udržitelnosti (viz poznámka pod čarou č. 3).

J. Kunášková v té souvislosti doplnila, že způsob financování, a tedy udržitelnosti dětských skupin je upraven zákonem o dětské skupině.

- *Koncepce předškolní péče – informace k činnosti pracovní skupiny*
- *Strategie rodinné politiky a její naplňování*
- *Využívání slevy na pojistném – průběžná data*

J. Kunášková informovala o návazných krocích při implementaci Strategie rodinné politiky. Výboru bylo zasláno finální znění dokumentu, který byl v říjnu zveřejněn online.⁴ Nyní je plánováno obeslání odpovědných gestorů ohledně plnění. Zpráva o plnění Strategie bude každoročně předkládána vládě, bude se také řešit konkrétní způsob plnění opatření.

V souvislosti se Strategií rodinné politiky J. Kunášková krátce informovala o přípravě Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy stárnutí společnosti na období 2023–2025.

J. Kunášková dále informovala o přípravě *Koncepce předškolní péče*. Aktuálně je hotová první verze. Pracovní skupina se v letošním roce zabývala např. uplatněním konceptu educare, v příštím roce bude dále diskutováno financování.

L. Wichterlová požádala o zaslání návrhu Koncepce předškolní péče Výboru.

J. Kunášková zjistí, zda je sdílení členstvu možné.

¹ Blíže viz <https://www.esfcr.cz/vyzva-049-opz-plus>

² Blíže viz <https://www.esfcr.cz/nove-detske-skupiny#:~:text=%40mpsv.cz%20V%C3%BDzva%20N%C3%A1rodn%C3%ADho%20pl%C3%A1nu%20obnovy%2C%20zam%C4%9B%C5%99en%C3%A1%20na%20v%C3%BDstavbu%2C%20rekonstrukce%20%C4%8Di%20n%C3%A1kup,2023>.

³ Přehled všech výzev zaměřených na dětské skupiny je dostupný zde: <https://www.esfcr.cz/documents/21802/16448086/Srovn%C3%A1n%C3%AD+v%C3%BDzev+-+7.11.2023/6407f7c0-70d1-4823-8ca7-94075e54d3c1>

⁴ Dokument je k dispozici zde: <https://www.mpsv.cz/documents/20142/4552532/Strategie+rodinn%C3%A9+politiky.pdf/9c99b57b-9668-8a27-4e9c-bf284b7faa32>

J. Kunášková k bodu o statistice využívání slevy na pojistném u zkrácených úvazků uvedla, že se jí nepodařilo kontaktovat kolegy/ně ze sekce č. 4, které mají danou věc v gesci. Přislíbila, že zajistí podklad, který bude zaslán dodatečně

B. Kubátová v návaznosti na diskutované vznesla podnět, který se týká danění zaměstnaneckých benefitů, potažmo firemních **mateřských škol, dětských skupin nebo obdobných zařízení**. Změny zavádí zákon o konsolidaci veřejných rozpočtů, tzv. konsolidační balíček a týkají se konkrétně *zdanění nepeněžního plnění poskytovaných zaměstnavatelem ve formě použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona*.⁵ Upozornila na důležitost tohoto typu zařízení péče o děti, zvláště vzhledem k nedostatečným kapacitám zařízení péče o děti a předškolního vzdělávání zřizovaných státem. Konstatovala, že jejich zdanění může negativně ovlivnit rozhodnutí rodičů vrátit se na pracovní trh. Doplnila, že dle veřejně dostupných informací Ministerstva financí⁶ by měla být k tomuto zpracována metodika, k jejíž úpravě by měl podnět směřovat.

V. Fajmonová uvedla, že negativní dopady tzv. konsolidačního balíčku na genderovou rovnost byly diskutovány také na *Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů*.⁷ Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů se shodl, že vznikne menší pracovní skupina, která bude nedostatky konsolidačního balíčku diskutovat. Z činnosti pracovní skupiny by měl vzejít dokument, který upozorní na negativní dopady těchto opatření na rovnost žen a mužů a návrh jejich řešení. Členové a členky Výboru se do činnosti mohou zapojit.

M. Marksová s návrhem souhlasila a přihlásila se do pracovní skupiny. Navrhla, aby pracovní skupiny prošly vládní prohlášení a doporučení NERV.

E. Kodyšová uvedla, že Česká ženská lobby loni k doporučením NERV zpracovala komentář, který může případně zaslat.

L. Wichterlová navrhla, aby Výbor přijal v této věci usnesení.

M. Marksová pro účely podnětu uvedla, že zdanění firemních mateřských škol je v rozporu s doporučením NERV a Programovým prohlášením vlády.

B. Kubátová navrhla, aby podnět akcentoval nesystematičnost opatření a upozornil, že konsolidační balíček, ani aktuálně diskutovaná důchodová reforma nemá zpracovaný Gender impact assessment. Upozornila rovněž na urgentnost situace, jelikož úprava by měla nabýt účinnost od ledna 2024.

M. Vohlídalová souhlasila s tím, že podnět by se měl soustředit na metodiku a případné prováděcí předpisy. Uvedla také, že téma není dostatečně medializováno.

K. Kalíšková doplnila, že metodiku by měla připravovat Finanční správa. Potvrdila, že byt zákon již není možné změnit, je možné apelovat na úpravu metodiky.

J. Nestěrová doplnila perspektivu odborového vyjednávání. Navrhla, že by bylo dobré v usnesení apelovat jednak na podobu metodiky a dále na změnu znění zákona.

⁵ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, § 6 odst. 9 písm. d) bod 2

⁶ Blíže viz <https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/v-mediich/2023/reakce-mf-k-clanku-seznam-zprav-k-daneni-benefitu-53991>

⁷ Blíže https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/institucionalni_zabezpeceni/vybor-pro-institucionalni-zabezpeceni-rovnosti-zen-a-muzu--121941/

Výbor dále diskutoval podobu usnesení, v závěru jednání bylo schváleno v následujícím znění:

Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči (dále jako „Výbor“) doporučuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů přijmout následující usnesení:

*Rada vlády pro rovnost žen a mužů doporučuje Ministerstvu financí, aby v metodice Finanční správy pro zaměstnavatele bylo zdanění benefitu **zařízení péče o děti předškolního věku, včetně mateřské školy podle školského zákona** rovné nule.*

O usnesení proběhlo hlasování:

15 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL/A SE

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 4/2023).

Vzhledem k dalšímu vývoji bylo přijato aktualizované usnesení, v následujícím znění:

Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči (dále jako „Výbor“) doporučuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů přijmout následující usnesení:

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

1) upozorňuje, že změny, které zavádí zákon o konsolidaci veřejných rozpočtů, tzv. konsolidační balíček, ve vztahu ke zdanění nepeněžního plnění poskytovaných zaměstnavatelem ve formě použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona jsou v rozporu s programovým prohlášením vlády ČR,

2) doporučuje Ministerstvu financí, aby v metodice Finanční správy pro zaměstnavatele jednoznačně stanovila, že pro účely výpočtu daně mají vycházet z cen, za které je služba péče o děti předškolního věku poskytována ve školách státních, nikoli soukromých,

3) doporučuje Ministerstvu financí, aby při nejbližší možné příležitosti předložilo novelu zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, tak, aby nepeněžité plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci ve formě použité zařízení péče o děti předškolního věku dle § 6 odst. 9 písm. d) bod 2 bylo nadále osvobozeno od daně.

O usnesení proběhlo hlasování:

14 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL/A SE

Usnesení bylo přijato (číslo hlasování per rollam 4/2023).

Do pracovní skupiny k dopadům konsolidačního balíčku na rovnost žen a mužů se dále přihlásily: M. Marksová, L. Wichterlová, B. Kubátová, E. Kodyšová.

4) Inovativní projekt podpory žen a podnikání

E. Lacinová představila projekt STRIVE Czechia. Projekt se zaměřuje na tři oblasti – finanční inkluze a vzdělávání, podpora malých podnikatelů a podnikatelek a podpora projektů zaměřených na sběr dat.

Cílem projektu, který je realizován ve spolupráci s CARE Česká republika, je podpora 250 000 malých podnikatelů či podnikatelek (1-10 zaměstnanců/zaměstnankyň). Z části by měly být podpořeny specificky podnikatelky či marginalizované skupiny. Výchozím předpokladem podpory je, že podnik, který má prostor vyrůst je stabilnější a udržitelnější. Cílem projektu je podpořit a připravit tyto skupiny na budoucnost práce a digitalizaci. Malé podnikatelské subjekty nemají kapacitu seznamovat se s novými trendy v této oblasti a nemají tedy

informace o tom, jak bude vypadat ekonomika budoucnosti. Cílem projektu je proto tyto subjekty podpořit a ulehčit vzdělávání. V rámci projektu vznikne online portál, který bude poskytovat informace z různých oblastí. Na portálu budou dostupné také informace, které jsou relevantní specificky pro ženy podnikatelky (např. podnikání a rodičovství).

Další část projektu bude zaměřena na podporu vybraných (tzv. kritických) služeb, např. mentoring, expertní znalosti, financování podnikání.

Poslední část projektu je zaměřena na podporu systému a sběr dat, za účelem profilace sektoru podnikání a jeho fungování.

V rámci projektu jsou dále realizovány 3 typy výzkumů s plánem realizace do roku 2025:

- Barometr
 - Zkoumá potřeby malých podnikatelů a podnikatelek;
 - V listopadu byl publikován barometr se zaměřením na ženy podnikatelky, druhý, obecný, vyjde v lednu 2024;
 - Sledována jsou data ČR, se zaměřením na různé faktory, jako je přístup k technologiím, socioekonomická situace, důvěra ve společnost atp.
- Sběr dat zaměřených na makroekonomické hledisko
 - Studie zkoumá, co se stane, když podnikatelé a podnikatelky nebudou připraveni na budoucnost, jaké budou dopady specificky pro ČR;
 - Budou publikovány 2 studie;
 - Formulovaná doporučení.
- Výzkum zaměřený na podnikající ženy
 - Rozdíly v motivaci žen a mužů pro vstup do podnikání;
 - Publikace 8. 3. 2024;
 - Založeno na publikaci Podnikatelky?⁸ a výzkumu GARI.

Dále E. Lacinová prezentovala průběžná data jmenovaných studií. Uvedla např., že z 20 českých podniků je 19 kategorie malých podnikatelů/podnikatelek. To je důležité ve vztahu k profilu trhu práce. Cílem projektu je ukázat, jak vypadá struktura podniků na trhu práce, upozornit na jejich nedostatečné kapacity a možnosti využívat větší programy či dotace, které jsou administrativně náročné. Uvedla, že dle studie nemá 70 % malých podnikatelů či podnikatelek podporu, nebo nevědí o možnostech podpory. Ve vztahu k technologiím uvedla, že malí podnikatelé či podnikatelky považují moderní technologie za důležité, ale neumějí k nim najít cestu. Upozornila také na genderový rozměr – např. ženy nevidí technologie (na rozdíl od mužů) jako zásadní, nicméně pokud je využívají, využívají je šířeji a lépe, s lepším navázáním na konkrétní potřeby podniku. Upozornila, že ženy (na rozdíl od mužů) pociťují, že nemají dostatek podpůrných skupin a také se častěji pohybují v šedé ekonomice – půjčují si od rodin, namísto využívání dotačních programů.

Obecně se projekt zaměřuje také na to, co znamená udržitelné podnikání a jak ho co nejlépe dosáhnout. V závěru E. Lacinová informovala, že až pětina všech podnikatelů a podnikatelek nemá možnost financovat nenadálé výdaje vyšší než 50 000 Kč, což je alarmující.

Obecně je také ve výzkumu sledováno, jak vnímají podnikatelé, podnikatelky i široká veřejnost podmínky žen a mužů v podnikání.

E. Kodyšová se dotázala, zda jsou prezentovaná data k dispozici také online.

E. Lacinová uvedla, že data jsou dostupná na internetové stránce CARE – stránka pro podnikavé, kam bude vše ukládáno. Odkaz případně zašle později.

⁸ Blíže viz <https://www.soc.cas.cz/publikace/podnikatelky>

E. Kodyšová se dále dotázala na data o podnikatelkách, zda zahrnují informaci např. o počtu dětí, nebo status.

E. Lacinová uvedla, že zatím v datech tuto informaci nemají, nicméně do budoucna je intence zkoumat i dětnost/bezdětnost. Aktuálně je sledováno např. vzdělání. Ukazuje se, že většina podnikatelek má středoškolské vzdělání, jedná se např. o zdravotní sestry, které se rekvalifikovaly na masérky apod.

5) Aktualizace Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030

T. Zvolská informovala o procesu aktualizace Strategie. Dne 27. 11. 2023 se uskutečnil kulatý stůl ke kapitole Práce a péče, do 10. 12. 2023 je možné zasílat připomínky.

6) Různé

R. Kolínská sdílela znepokojení ohledně personálních změn, které aktuálně probíhají na MPSV.

Dále uvedla, že je členkou pracovních skupin pro práci s rodinou v komunitním prostředí a pracovní skupiny pro řízení kvality. V rámci činnosti pracovních skupin řeší mj. přípravu zákona o ochraně dětí a podpoře rodin. R. Kolínská v té souvislosti uvedla, že zákon by dle některých členů a členek pracovní skupiny měl řešit také standardizaci prevence, což považuje za nesystematické. Navrhla, aby byl na příští jednání přizván zástupce či zástupkyně MPSV a k tématu vystoupil.

T. Zvolská přislíbila, že osloví tajemnici Výboru pro práva dítěte, aby se jednání rovněž zúčastnila a doplnila případně další kontext.

M. Opletalová informovala o zaslání připomínek k aktualizaci Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021–2030. V rámci připomínky navrhla využití jiných konceptů v opatření 4.2.1.⁹ tak, aby byl namísto „housing first“ aplikován např. rapid re-housing, nebo housing lead, které jsou v kontextu rodinné politiky a rovnosti žen a mužů vhodnější.

Členstvo si stanovilo termíny jednání pro rok 2024:

19. 2. 2024, 10:00 – 12:30

5. 6. 2024, 13:00 – 15:30

11. 9. 2024, 13:00 – 15:30

3. 12. 2024, 13:00 – 15:30

⁹ 4.2.1 Institucionální a finanční podpora zavádění programů sociálního bydlení, specificky housing first

Shrnutí úkolů pro Sekretariát a členky a členy Výboru:

1. Finalizace podnětu ke zdanění firemních mateřských škol

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: Příští jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů

2. Na příští jednání Výboru přizvat zástupkyni MPSV/ÚV ČR k zákonu o ochraně dětí a podpoře rodin

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: Příští jednání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči

3. Na příští jednání Výboru přizvat zástupkyni MPSV k rozdílům v odměňování sociálních pracovníků a pracovníc

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: Příští jednání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči

Zapsala: Tereza Zvolská (Sekretariát Výboru)

Schválila: Lada Wichterlová (předsedkyně Výboru)